

Pravidla pošty Spojených Států.

Poštovní zásilky rozdělují se na čtyři třídy. První třída poštovních zásilek při velkém nahuvalu práce na poštovních úřadech má vždy přednost před třídou druhou, třetí a čtvrtou. Dlužno na to pamatovati, neboť často pro tuto věc dochází k nedorozuměním, kdy v pilné době předvánoční nedostane čtenář svoje noviny v pravidelný čas.

První třída. — V této třídě nalézájí se dopisy a všechno, co poštovník nemůže zvládnouti bez porušení obalu. Poplatky za tento druh poštovních zásilek jsou dva centy za každou uncii a dva centy za každý zlomek přes uncii. Mnozí se domnívají, že na těžší dopisy stačí známky v hodnotě 3 centů. To je omyl. Za dopisy těžší nežli uncie dlužno je platiti čtyři centy v poštovních známkách. V místech, kde není bezplatná dodávka dopisů do domů, platí se jeden cent, je-li adresář v místě. — Dáte-li dopis registrovati, musíte platiti o 10 centů více v každém případě.

Druhá třída. — V této třídě nalézájí se pravidelně vycházející publikace. Vydavatelé, kteří vyhledají zákonitým požadavkům a získají dopravu třetí třídy platí od libry. V této třídě tudíž nalézájí se noviny, periodické časopisy a vůbec publikace, které vycházejí v pravidelných lhůtách ze známé publikační úřadovny. Vydavatelé platí za dodání knihy takových časopisů jeden cent a jeden cent za každý zlomek přes uncii.

Třetí třída. — V této třídě nalézájí se různé tiskopisy. Posíláte-li přečtený časopis svým známým, patří do této třídy. Poplatky jsou jeden cent za každé čtyři uncie a nebo zlomek přes čtyři uncie. To jest, váží-li taková zásilka pět uncí, musíte přiložiti dvoenciovou známku. Dvoenciová známka stačí do osmi uncí. Váží-li taková zásilka devět uncí, je třeba známky třicetcentové, a pod. V této třídě mohou posílati se tištěné knihy, cirkuláře, tištěné dopisy, otisky novinářské. Posíláte-li se s obkopy (korrekturami) zároveň rukopis, platí se jeden cent za každé dvě uncie. Všecky balíčky, ve kterých nalézájí se předměty třetí třídy, musí býti baleny, aby poštovní úřady snadno mohly se přesvědčiti o jejich obsahu, aniž by byly nuceny zničit obal.

Čtvrtá třída. — Dle výnosu ze dne 24. srpna roku 1912 autorizováno bylo zřízení parcelového poštovního systému, čili balíčková pošta. V této třídě mohou se posílati všechny předměty, které nepatří do předcházejících tří tříd a poplatky řídí se dle váhy a dle vzdálenosti adresáta. Na poštovních úřadech poskytnou očetní informace o této třídě a sdělí poplatky. V této třídě možno posílati i farmářské produkty určité velikosti a váhy.

Poštovní listky. — Poštovní listky prodávají se po centu. Do ciziny, vyjímaje Kanadu, Mexiko, Kubu, Panamu a Šanghaj v Číně, platí se 2 centy.

Poštovné do ciziny. — Poštovné na dopisy do Kanady, Anglie, Irsku, Nového Foundlandu, Kubu, Panamy, Mexika a Šanghaje, je 2 centy na první uncii a nebo méně. Do ostatních cizích zemí, ať už patří k Univerzální poštovní unii, a nebo nikoliv, 5 centů za první uncii a nebo méně. Poštovné do Německa je 2 centy, když dopisy posílány jsou po německých parních do německých přístavů, ale 5 centů, když posílány jsou nejnrychlejší možnou cestou.

Válka není nejvražednější.

Scientific American, vědecký populární týdeník americký, upozornil v jednom z minulých svých čísel, že válka není tou největší hromou, pokud se ztráty lidských životů týče. Jiné pohromy ukázaly se ničivějšími v hromadném usmrcování lidských životů.

Válka Prusko-Francouzská usmrtila asi 130,000 lidí na obou stranách v sedmi měsících. V ruskonojaponské válce padlo na dvě stě tisíc životů.

Jedinné zemětřesení v Indii r. 1737 vyžádalo si dle odhadů na tři sta tisíc lidských životů. R. 1908 zemětřesení v Mesině v Itálii usmrtilo na sto tisíc lidí. V obrovské vlně, vyhnané hurikánem z moře zahynulo r. 1897 v Japonsku 27,000 lidí, více než v celé válce japonsko-čínské r. 1894.

Zemětřesení v Japonsku roku 1703 usmrtilo prý na dvě stě tisíc lidí, vypravuje kronika. V zemětřesení v Lisabonu r. 1775 zahynulo 50,000 lidských bytostí. V stejného roku v Persii též zemětřesením usmrceno 40,000 lidí.

Jakkoliv strašlivé jsou takové pohromy, ztráty jejich taška nicí v celkovém počtu lidstva. Dnes se počítá na 1800 milionů lidí na zeměkouli. Ročně 14,000,000 lidí k tomu přibývá. Každého roku narodí se celkem 80 milionů lidí a od 60 do 70 milionů jich odechází z tohoto světa. To znamená, že každodenně na světě se narodí 220,000 lidí, a v stejné době zemře 180,000. Denní přírůstek na světě na počtu obyvatelstva světového jest 40,000.

V porovnání s tímto ohromným přibýváním lidstva na zeměkouli, co jsou i ty největší bitvy přítomné války! Kdyby některé mu despotovi byla dána moc, naraditi hromadné vraždění a guliotiny stály každé minuty jednu hlavu lidskou, tím by vzrostla celková úmrtnost lidská jen o tři čtvrtiny jednoho procenta.

Zajímavý národ.

Nedávno byl v Kanadě nalezen zajímavý národ, o němž podává zprávu včera anglicko-americké expedice Stefansson, který procestoval arktické krajiny severoamerické. Stefansson setkal se na nejsevernějším konci Kanady s národem, o němž zdá se, že je to nějaký kultúrně dávno odečizený evropský kmen, který se ztratil v dalekém severu. Tito lidé v jihozápadní "Země Viktorině" jsou totiž eskymáckého typu, nýbrž podobají se spíše obyvatelům severní Evropy. Mají arctičtější i řeč eskymáckou, pouze některá slova jako by byla původu severanského. Ale nejpodivnější jsou jejich zařízení a zvyky ohledně manželství. Užití slova "sedmá svátost" o jejich manželských institucích, bylo by hodně odvážné, neboť ti, kdož v manželství vcházejí, neznají žádných ceremonií. Muž a žena se dohodnou, opatří si souhlas příbuzných a tím je vše zcela odbyta, bez všech dalších formalit. Většina manželství uzavírá se u těchto severanů jen dočasně. Ale není tím řečeno, že manželství je tam zařízením málo trvalým a že se brzy rozklídá, naopak, trvá-li manželství trvalé, neboť po této době stává se rozchod vzácností. Bývá to skoro jen tehdy, když nějaká krasavice zamílne se do Evropana, který sem zabloudil a opustí k vůli němu svého domácího druhá, což je ostatně věčně ženské a nic divného. Jako u všech národů, kteří se musí těžce rváti o existenci s přírodou, není u onoho kmene skoro ani dělba práce, nerozlišují se tuze mužská a ženská povolání. Muži, ženy veslují stejně, ženy chodí s puškami na hon a rybaří. Muži zase naproti tomu vaří a šijí šaty, jestliže žena má jinou práci. Nejpodivnější vlastností ztraceného národu severo-kanadského je při jeho hotové anarchii v sedmé svátosti ta okolnost, že se manželé nikdy nehádají. Stefansson výslovně podotýká, že nikdy neslyšel o nějakých hádkách mezi mužem a ženou, přes to, že sňatky na čas a jiné zvyky vzbuzují pochybnosti, možno-li vůbec užití slova "manželství" u těchto bývalých suad Evropanů, kteří daleko stranou veskeré kultury a civilizace evropské utvořili si zcela jiné zvyky, tak rozdílné od zákonů a předpisů evropských.

Dlouhé večery již nastávají a vy zajistě budete toužiti po dobrém čtebě a protož si Vás přejeme upozorniti na to, že máme na skladě mnoho pěkných a poutavých románů, které prodáváme za poloviční pravidelnou cenu. Pište si o seznam.

ODVÁRKA BROS., Clarkson, Neb.

Šťastná manželství příčinou rozvodů.

Zase z brusel nové teorie! Kterýsi statistik vynášel, že prý manželství končí rozvodem jsou většinou taková, která z počátku byla zvláště šťastná. Málodky prý se stane případ rozvodu, kde manželství jest chladné. Ze takových je velké množství, je známo, ale nekončí rozvodem.

Advokát, který měl dlouholeté zkušenosti v rozvodných případech, tvrdí, že v takovém případě, kde manželé byli po delší dobu zvláště šťastnými a pak se nepohodli, končilo rozvodem, kde však po celém čas se více méně škorpili, obyčejně se smířili, když mělo dojít k rozvodu.

Dojmemu okolnost při rozvoděch jest právě to, že končí nimi šťastná manželství a tu přichází statistik ku náhledu, že jistě množství hádek jest vlastně kořením, které lásku udržuje. Čili, jak praví české přísloví: "Co se kůže, má se rádo." Vše záleží na povaze. Někteří se rád pohádají a vyhouří a protiví se mu jednotvárný mír, a jinému jsou hádky, sebe menší, jimi dobře napodobiti zlatem neb stříbrem prošíváné látky, při čemž jest věc výhodná, že látky ty nemají známé nepřijemné tuhosti a těžkosti.

Seven pravidel pro manželky.

Theodor Puls, hlavní právní úředník v Milwaukee, Wis., vydal následujících sedm pokynů pro manželky, o nichž je přesvědčen, že utvrdí domácí pokoj a štěstí:

Miluj, vař a poslouchej muže. Dej mu snídani a podívej se, že je dobře oblečen, nežli z domova odejde. Měj vždycky jídlo v čas a dbej toho, aby také on byl vždycky v čas.

Udržuj svoji domácnost, sebe a dítka v čistotě a pořádku.

Nepovídej mu o všech tvých malých domácích nepřijemnostech; pěkně ho přivítej.

Nehubuj ho stále pro malé chyby. Navykni si zapomenout nepřijemné události.

K otázce, týkající se tehyně, se přibližuj pozorně a opatrně, protože je nebezpečná. Bud' za dobré s oběma tehyněmi a nikdy nedovoluj své matce, manželovi tvému vytknutí činit.

Pan Puls myslí, že hned po pánství je tehyně, která působí nejvíce nesvárů v rodinách.

"Manželka má nechat svého muže, aby si snídani připravil sám tak často, jak on jí nechává, aby sekalá dřív," pravil pan Puls.

Mír.

V poslední době několikrát objevil se zprávy, že se čini již diplomatické pokusy v zájmu zastavení evropské války a zjednáni míru mezi evropskými mocnostmi a Německem. Zprávy tyto sdělovaly pravděpodobně, že pokusy tyto vyšly z Berlína, ježto Německo s Rakouskem prý již vidí, že válka největší jest pro ně ztracená. Leč zprávy tyto se nikdy nepotvrdily, poněvadž nepohodby byly pochybnými novinářskými "kachnami", vypočítanými na vyvolání klamného dojmu, že s Německem a Rakouskem jest zle a proto války už mají dost.

Jedinný skutečný pokus v zájmu usmíření válčících národů evropských učiněn prezidentem Spojených Států před nějakou dobou, ale pokus ten nebyl ani míněn, aby vedl k záloženému cíli, jako spíše, aby upozorněny byly mocnosti evropské, že v záležitosti míru stojí Spojené Státy k službám.

Posud na mír jest brzo. Evropská válka není, jak viděti, ještě plně rozvinuta. Řada válčících států není ještě celá. Na zasáhnutí do války evropské čeká již ještě několik. Toto není obyčejná válka, ve které si státy rozhodnou svoji spornou záležitost. Toto jest válka na život a na smrt jednotlivých mocností. Dnes každý z válčících států hledí na válku tak, že vítězství znamená pro něj další a silnější život, kdežto porážka znamená zkázu a úpadek.

Velmoči jsou nuceny takto na-

zírat na válku. Německo a Rakousko jsou nuceny spatřovati v porážce své ohromné ztráty hmotné, na penězích i zemích, a zastavení vývoje svého na dlouhou řadu let.

Velká Británie jest na tom ještě hůře. Porážka její v této válce znamená konec jejího světového panství, které udržuje děle než století. Vítězové pobrali by její kolonie a zadrželi Anglii tak, že by nikdy již nepovznesla se na nyníjší stupeň moci a slávy i bohatství. Francie rovněž utrpěla by krutě a to již podruhé z rukou Němců, kteří by ve svých požadavcích byli by zajisté bezodhodnější než byli jejich otcové před 4 lety. Nejvýhodnější z této války mohlo by vyjít v pádu porážky Rusko, které rozhodně nemůže býti poraženo tak, aby zůstalo na milost a nemilost vítězi.

Posud vlastně nebylo na bojišti rozhodné bitvy, která by znamenala ztracení síly poraženého. A dokud takové bitvy nebude, těžko mluviti o míru.

Dr. Stephen Wise o válce a ženě.

Zdali věřím, že války by byly méně častými kdyby ženy měly hlasovací právo? Ne. — Já věřím, kdyby ženy měly na válde účast, že by nejenom války byly řidšími, ale docela nemožnými. Války vůbec přestanou, až ženy budou vládnouti podílů na záležitostech vládních.

Při všech těch hrozných světových událostech jež nás denně ví a více pobuňují, neždá se na ně hroznějšího než myšlelka, že ani jedna žena na celém světě nebyla tázána zdali tato válka má nebo nemá býti. Ženy přece nesou poslední a největší břímě této války.

Jsou to ženy, jež musí na kraj hrobu jíti by děti život darovaly a tyto jejich děti jsou nuceny do boje jíti, vražditi aneb nechat se vražditi, aniž by matka a ženy vůbec byly tázány o správnosti nebo potřebě války.

Kdyby se mne někdo tázal na největší nespravedlnost a hanobnost této války, jmenovala bych — ne zkázu Louvainu neb zničení Rheimské Katedrály a jiných památných budov, ale stanovisko jež mají evropské vlády vůči ženám.

Všechny vlády totiž povzbuzují, muže, by se z povinnosti k vlasti oženili dříve než se ku svým plukům připojí.

Toto jest v zájmu zvýšení počtu porodů ve státech, kde vlády jsou úplně netečnými k nejvyššímu množství úmrtí. Nemohou si větší útržky představit jež by mohla býti ženám učiněna než je ku provdání pobádati pouze jménem) ale ve skutečnosti z nich činiti plumeňící stroje. Žádati na lidech by se ženili právě před odchodem muže do války, znamená narození dětí jež otec nepoznájí a čini z žen vdovy dříve, než se děti narodí.

Jsou mnohé oběti jež společností mužů na ženách požadovati, a že oty mají velkou schopnost k sebeobětování. Ale toto není záležitost obět na ženě. Tímto jest nucena nejen svoje tělo obětovati, ale také pohřbiti nejvyšší a nejsvětější instinkty ženskosti na žádost kruté vlády.

Jeden z největších zisků jež musí vzejíti z této války, bude konec mužské vlády. Otázka o ženském hlasovacím právu bude brzy celým světem usokoživě zodpovězena a válka ve velké míře o této odpovědi rozhodnouti dopomůže. Pak nastane otázka: Jak nejlépe upotřebiti svědomí a rozum ženský v zájmu světového míru mezi národy a v zájmu světového blahobytu

Dieta.

V léčení nemocí často jest nejvyšší důležitým zachovávat dietu, jakou lékař předepíše. Dietou nazýváme pokrmy a nápoje jež nemocný smí požívat. Nejdříve jest ovšem třeba dáti do pořádku zařívaci soustavu, aby mohla pokrmy přijímat i ztráviti. V tom ohledu bychom vždycky zvolili Trimerovo Léčivé Hořké Víno a sice proto, že

začne pracovati od kořenu choroby. Vyčistí vnitřnosti bez bolesti a jiných obtíží a sesílí je. Pak bude snadným zachovávatí předepsanou dietu a nastoupiti cestu k zdraví. Jest pravidlem mezi lékaři začíti léčení chorob vyčistěním Trimerovo Léčivé Hořké Víno při každé nevolnosti. V lékárnách, Jos. Trimer, vyrábětel, 1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Cena \$1.00.

Kdykoli potřeba káže upotřebiti léku na mazání bolestných údlů těla, zvolte Trimerův Liniment. Při nastoužení, náhlém oslábnutí, bolestných údech, naleznete jej v lékárně. Cena 25 a 50c., pošlou 35 a 60 c.

Výbušná sněž.

V našich severozápadních státech, kde se ponejvíce pěstuje pšenice, zemědělská odborníci již dávno odporučují střídavé hospodářství. Letošní rok přinesl jim nový argument, proč by farmaři měli střídati pšenici s jinými plodinami. Když se totiž pšenice pěstuje na téže půdě vytrvale rok od roku, podporuje se tím vývoj škodlivé sněti (smut). A sněž byla prý hlavním příčinou velkého počtu ohňů, které letos po celém severozápadě mnoho mlátičích strojů poškodily.

Jest přímo úžasno, co takových ohňů se tam letos událo. A nadělaly farmaři mnoho škody. Hospodářská škola státu Washingtonu, která ohně ty vyšetřovala, uveřejnila výsledky vyšetřování ve zvláštním bulletinu, ve kterém počít takových požárů pouze v kraji Palouse odhaduje téměř na 300 a škodu způsobenou na strojích, na vymláčením i nevymláčením obilí, i ztrátou času a zraněním dělníků, odhaduje na více než půl milionu dolarů.

Počet těchto ohňů v letošní sezóně byl opravdu neobyčejný. — Sice takové ohně udály se v jiných letech také, ale v třech severozápadních státech — Idahu, Oregonu a Washingtonu — nikdy se jich do roka neudálo více než deset anebo dvanáct. Letos však počet ohňů ve všech třech státech byl neobyčejně veliký, a největší ztráty utrpěli farmaři v okrese Whitman ve státu Washington. Ohně udávaly se náhle a prudce, tak že to spíše byly výbuchy. Separator byl jimi obyčejně zničen, a plameny mnohdy zasáhly také stohy slámy, vymláčenou pšenici, ba někdy i obilí na stojatě.

Výbuchy byly tak časté a tak neobyčejné, že mnozí farmaři a mlátiči nechtěli věřit, že by pravou příčinou byla sněž, a domnívali se, že ohně jsou dílo žhářů. V Latach v Idahu zatčen byl také polokrevný Indian na obžaloba, že tam takové ohně založil, a přiznal se, že prý do snopů obilí vložil sirky. Ale později své přiznání odvolal — přiznal prý se jen proto, aby obdržel lehcí trest, ježto se bál, že pro svůj indiánský původ nebude spravedlivě souzen.

Washingtonská státní kolej vyšetřovala také tyto stížnosti a zjednala osvědčené detektivy — ale nenalezlo ani nejmenšího, co by nasvědčovalo žhářství. Odborníci kolleje tedy usuzují, že hlavní příčinou požárů byla sněž. — Při tom arci také jiné příčiny spolu působily. Jednou z nich bylo neobyčejně sucho v době, kdy obilí rostlo, a druhou nedostatek normální vlhkosti v ovzduší v době, kdy se mlátilo.

Tyto dvě příčiny měly za následek, že zrno i sláma obsahovaly méně než přírodně množství vlhkosti a byly tudíž vznětlivější a hořlavější. Ony také zaviniily, že se třetina válece a jiných částí stroje vyvinovalo větší napětí statické elektriny. Podle všeho tedy výbuchy byly zaviniěny tím, že hořlavý prach a sněž byly zapáleny elektrickými jiskrami.

Jmenovaná kolleje dává farmařům a majitelům separatorů návod, kterak se proti podobnému nebezpečí uchrániti. Kulo se o vše zajímá, nechť si pro to budleťin dopíše na adresu "Washington State College, Pullman, Wash." Do jistě míry je to ovšem zajímavo pro každého farmaře. Jest arci

možná, že taková shoda okolností jako letos se tak brzy zase nedostaví, ale jistě to není. Jest mnoho důvodů, proč střídavému hospodářství nutno dáti přednost před jednostranným — a ty letošní ohně a ztráty farmařů na severozápadě jsou jen dalším důvodem.

Gaby Deslys přece je prý Češkou.

Známy americký sportovní list The National Police Gazette vycházející v New Yorku přináší zprávu, že Gaby Deslys, známá tanečnice, o které se vyprávělo, že pobláznila hlavu portugalského krále Manuelovi, je Češkou. První zprávu toho smyslu přinesl jistý uherský list před dvěma roky. Když Gabinka meškala v Chicagu na jaře tohoto roku, byla dotazována zpravodajem jistého amerického listu, co je pravdy na tom, že je českého původu. Tanečnice rozhodně popřela, že je Češkou. Zprávy o jejího českém původu se však stále v anglických a amerických časopisech opakují a tak je tu možnost, že je na tom něco pravdy. Hořejší zmíněný list píše: "Jenou k vůli reklamě impresariové mladé ženy, která se vydává za Gaby Deslys, stále opakují starou a ničím nepotvrzenou historii o tom, že portugalský král Manuel obětoval pro ni svůj trůn a že ona byla hlavní příčinou jeho pádu. Bude proto zajímavou pověděti, že tato žena není produktem pařížských tanečních síní a pravou hlasatelkou pařížského umění tanečního, hieu a elegance. Ve skutečnosti není ani Francouzskou, ale českou venkovankou, rodučkou z osady Horní Moštěnice na Moravě, kde se narodila v roce 1884, to jest před třiceti lety. Její pravé jméno není Gaby Deslys, ale Hedvika Navrátilová. Byla několik roků komornou v různých soukromých domech a pokojskou v různých hotelech, až se stala členkou tanečního a zpěvného sboru na jevišti koncertní síně Apollo v divadle hmalého řady Klatovic. Užívala dlouhé řady divadelních jmen, ale dříve Hedvika Rogee a po té Maria Nografi. Na to byla známa na rakouských operetních jevištích jako "Kleine Haerakin." Po té se dostala do rukou ruského tanečníka, který tak znamenitě zdomoknil její taneční umění, že mohla vystupovati v různých pařížských šantánech pode jménem Gaby Deslys."

Jak jednotliví řemeslníci umírají.

Malíř odechází z tohoto světa podobně jako stín.
Barvíř zesíná.
Krejčímu přetne se nit života.
Četník uzavírá svůj život.
Hodiny hodinářovy doblý.
Herec dohrál svou úlohu.
Voskář šhasiná svéce života.
Illusný dotroubil.
Horník uložěn jest do jámy.
Vojín povolán byl k věčné armádě.
Hrnčíř uložěn jest do hliny.
Flautistka dopískal.
Vzdnechopavec opustí svět.
Lodník nastoupil poslední svoji plavbu.

Literatura.

V právě minulých dnech závod náš obdržel od pana Ant. Nováka z Milwaukee nový tisk oběanského kalendáře "Nová Vlast," který vydal jeho nákladem. Kalendář ten vyznamenává se pěknou úpravou a obsahuje hojnost pěkně poutavé čteny, jakož i praktických poučení. Titulní obraz znázorňuje Mistra Jana Husa, jak píše ve vězení poslední dopis Čechům. Velmi pěkná jest báseň "K pětistileté památce mučedníka Kostnického," kterou napsal p. F. L. Musil. Cena kalendáře jest pouze 50 centů.

Pro domovnínáře.

Washington, D.C. — Tajemník pro domovnínáře 560,000 akrů nezavodněné půdy. Po 11. lednu 1915 vnitř oznamuje, že dáno k osazení může půda býti dosažena v lmech o 320 akrech na základě obšírnějšího zákona o domovnínářích. Pozemky leží v Oregonu, Montáně a Novém Mexiku.